

Czy Polska straci miliardy z UE? To ostatni dzwonek aby o nie zawalczyć!

Jeżeli nie chcemy powtórki z Wałbrzycha, który stał się symbolem zaniedbań poprzedniej transformacji, a jednocześnie zależy nam na obywatelskim zaangażowaniu w regionach węglowych, to Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST) powinien zostać utrzymany – to tylko niektóre z wniosków płynących z raportu Polskiej Zielonej Sieci i Instytutu Reform “Głosy z regionów objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji”.

Głosy płynące z regionów węglowych są jednoznaczne:

(...) dzisiaj mamy poczucie, że już nie ma takiego zaklinania rzeczywistości, że będziemy jeszcze wydobywać 200 lat węgla

Ludzie czują się w jakiś sposób zaopiekowani tym funduszem. To znaczy, że pierwszy raz w historii to nie jest tak, że jest dla wszystkich, ale jest dla tych, którzy ponoszą te największe koszty

Więcej wypowiedzi uczestników badania przeczytacie w raporcie. Premiera raportu odbędzie się na konferencji “**Półmetek Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – czego się nauczyliśmy, dokąd zmierzamy? Głosy z polskich regionów węglowych**”, o szczegółach której przeczytacie na końcu tej informacji.

Od początku dużą siłą FST był jego oddolny charakter. Objęte nim regiony partycypowały w przygotowywaniu planów.

– FST realnie zmienia podejście do transformacji. Widać większe zaangażowanie i chęć działania zarówno wśród beneficjentów, jak i osób wdrażających projekty – mówi Marta Anczewska z Instytutu Reform, autorka raportu. **– Dzięki tym środkom w regionach powęglowych pojawia się nadzieja na lepsze jutro. To także szansa na zatrzymanie młodych w regionach zagrożonych wyludnieniem** – dodaje Marta Anczewska.

Jej zdaniem, aby wydatkowanie FST było efektywne, a Polska skuteczna w walce o kontynuację FST lub zapewnienie alternatywy, konieczne jest wyznaczenie koordynatora procesu w postaci Pełnomocnika Rządu ds. Sprawiedliwej Transformacji.

Mimo oddolnego charakteru, FST potrzebuje rządowego parasola dla lepszej koordynacji i przetrwania. Fundusz nie jest dany raz na zawsze. Pojawiają się głosy, że środki z niego mają stać się częścią szerszego, niededykowanego funduszu. Taki scenariusz oznacza stratę dla Polski. Dlatego trzeba postarać się o kontynuację FST w następnym budżecie unijnym.

– Z rozmów z mieszkańcami regionów objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji wynika, że najważniejsze jest, żeby fundusz nadal funkcjonował, i żeby wyznaczono pełnomocnika ds. sprawiedliwej transformacji. Ludzie podkreślają, że to rząd powinien wziąć odpowiedzialność za ten proces i zadbać o jego dalszą realizację, korzystając ze środków FST – przekonuje Alina Pogoda, ekspertka ds. sprawiedliwej transformacji Polskiej Zielonej Sieci.

Polska, która jest największą beneficjentką Funduszu (**3,85 mld euro, jedna piąta całego FST!**) powinna o niego walczyć szczególnie aktywnie i wykorzystać do tego swoją prezydencję w Unii.

Kwoty płynące z unijnego budżetu na łagodzenie skutków transformacji energetycznej są poza zasięgiem budżetu i Polski i poszczególnych województw. Zresztą na FST należy patrzeć szerzej niż

tylko instrument polityki klimatycznej. Łączy on w sobie odpowiedź na wyzwania społeczne, demograficzne i ekonomiczne w regionach górniczych.

Pieniądze dla tych regionów to również kwestia bezpieczeństwa i stabilności. Nie możemy pozwolić, aby na miejscu zamykanych kopalń, zamiast nowych inwestycji, powstawały farmy trolli siejące wrogą propagandę. To realne zagrożenie, bo koniec dedykowanego funduszu będzie oznaczać wstrzymanie rozwoju przedsiębiorstw, pogorszenie finansów jednostek samorządu terytorialnego oraz pozostawienie samym sobie setek tysięcy mieszkańców Górnego Śląska, Wielkopolski Wschodniej, a także woj. lubelskiego czy Turowa. Mając wojnę u swoich granic, Polska nie może pozwolić sobie na błędy poprzedniej transformacji i wywołane nimi kryzysy społeczne, zagrażające stabilności kraju. Wnioski z raportu zostaną szerzej przedstawione na konferencji **“Półmetek Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – czego się nauczyliśmy, dokąd zmierzamy? Głosy z polskich regionów węglowych”**

Kiedy?

25 marca, w godz. 9.30-12.45

Dziennikarzy zapraszamy na **briefing prasowy o godzinie 9.00**. Autorka raportu oraz ekspertka z Polskiej Zielonej Sieci opowiedzą o najważniejszych wnioskach z raportu i o oczekiwaniach regionów węglowych względem rządu.

Gdzie?

w Varso Place, przy ul. Chmielnej 73 w Warszawie, sala Garage

Liczba miejsc jest ograniczona, dlatego żeby wziąć w niej udział proszę wypełnić formularz rejestracyjny, który dostępny jest po kliknięciu w [ten link](#). Możliwa jest też rejestracja na miejscu.

Zaprasza **Polska Zielona Sieć**. Dla uczestników konferencji przewidziany jest poczęstunek.

Kontakty:

Alina Pogoda: tel. 698 006 092, e-mail: alina@zielonasiec.pl

Mateusz Kowalik: tel. 693 058 539, e-mail: mateuszkowalik@zielonasiec.pl